

ER VÆTTELYS LYS ? – en anmeldelse

Svaret på dette centrale spørgsmål kan man få i et hæfte, der hedder DANSKE FORSTENINGER, som er det tredje bind i en række af små hæfter, der ”tilstræber at præsentere geologiske emner på en lettilgængelig måde” (citater fra omslaget). Et så veldædigt mål lyder jo lovende, og da serien er produceret af Danmarks Geologiske Undersøgelse (DGU), må læseren trygt kunne forvente en både sober, oplysende og forståelig publikation. Beklageligvis må man konstatere, at DGU er meget langt fra målet med dette nummer i rækken.

Umiddelbart, når man får hæftet i hånden første gang, bliver man imponeret over illustrationerne, hæftet rummer nogle af de flotteste fotografier af fossiler, jeg mindes at have set. Ikke desto mindre vil illustrationerne uvægerligt kreere formidlingsmæssige problemer hos seriens målgruppe. Stedvis manglende mulighed for at få indtryk af de faktiske størrelsesforhold, samt en total u-geologisk sammenblanding af ammoniter og graptoliter hører måske til i småtingsafdelingen. Værre er det, at en del af de afbildede stykker ikke har deres oprindelse i Danmark – og for fleres vedkommende (f. eks. side 58 og 64) overhovedet ikke kan findes her! Hæftets titel taget i betragtning snyder man folk på denne måde.

Det virkelige problem er imidlertid teksten. Sproget er uantageligt – hyppigt forvrøvet og/eller nedladende infantilt. Særprægede nyskabelser som ’kødnåle’ (for svampespikler) slipper vi heller ikke for, men det værste er, at der står så meget sludder. Man kvier sig næsten ved at fremdrage eksempler, så lad mig nøjes med at udløse spændingen fra overskriften med følgende smagsprøve fra side 37: ”*De (Vættelysene) har altså intet med et lys at gøre og kan ikke brænde.*”

Nu er ovenstående udsagn jo ikke *faktuelt* forkert – men det er der såmænd andre oplysninger i hæftet, der er! For eksempel er *kridttiden* og *tertiærtiden* byttet om på side 21, og i det stratigrafiske skema (side 62) kan man dels lære, at Prækambrium’s undergrænse ligger ved 2600 millioner år, dels at Kridt/Tertiærgrænsen ligger ved 61 millioner år (medens Fakse-kalkens alder på side 12 angives til ca. 65 millioner år).

Alt i alt – sjusk, sludder og flotte billeder. Hvis læseren ikke besidder en vel-funderet viden på forhånd, er vedkommende totalt værgeløs, og så må hæftet betragtes som direkte skadeligt. Jeg skal derfor anbefale DGU så hurtigt som muligt, at udsende en anstændig ny udgave af dette hæfte. Det skylder man læserne – og sig selv.

Interesserede læsere kan ved henvendelse til anmelderen få en komplet oversigt over hans kritikpunkter – eller endnu bedre, læs hæftet selv og se, hvor mange I kan finde!

Eckart Håkansson